

Bilag 1.**Kortfattet Redegørelse**

for

**de i forskellige Lande gældende kontrollerende Bestemmelser vedrørende
Priser, Truster og Karteller.****Norge.**

Siden første Halvdel af forrige Aarhundrede har Ordningen af det norske Næringsliv i det væsentlige været baseret paa det Princip, at den enkelte Borger frit skal kunne udøve den Næringsvirksomhed, han selv maatte vælge, og paa den Maade, han selv finder hensigtsmæssig.

Dette Princip, der i Almindelighed benævnes »Næringsfrihedens Princip«, hviler paa den Tanke, at Erhvervsvirksomheden, naar den overlades til sig selv uden Indgriben fra det Offentliges Side, helt vil beherskes af den frie Konkurrence.

Udviklingen har imidlertid i Norge — som andet Steds — medført større og større Koncentration og Organisation af Næringsvirksomhederne, hvorved den frie Konkurrence i en ikke ringe Grad modificeres.

Foruden en stadig Udvikling i Retning af større Bedriftsenheder, den saakaldte tekniske Koncentration, sporedes der en stærk Tendens til Sammenslutning af forskellige Bedrifter. Denne Sammenslutningstendens, der kan benævnes den økonomiske Tendens, har man ment at kunne indordne under 2 Hovedgrupper, nemlig

- 1) Sammenslutninger, som bestaar i Aftaler eller Overenskomster mellem flere selvstændige næringsdrivende med det Formaal at indvirke bestemmende paa Pris-, Produktions- og Omsætningsforhold (Karteller),
- 2) Sammenslutninger, hvorved tidligere selvstændige Bedrifter tvinges ind under én fælles økonomisk Ledelse eller gaar op i hinanden eller i en ny Bedrift, saaledes at de helt taber deres økonomiske Selvstændighed (Truster).

Ved Udstedelsen af Loven af 18. September 1909 om Erhvervelse af Vandfald, Bjergværker og anden fast Ejendom var man opmærksom paa de Farer, store industrielle Sammenslutninger kan frembyde, og optog derfor i Loven enkelte Bestemmelser, som specielt tog Sigte paa dette Forhold. Disse Bestemmelser havde imidlertid et forholdsvist indskrænket Omraade og ansaas derfor ikke for helt betryggende.

Fra forskellig Side rejstes der derefter Krav om yderligere Indgriben fra Statsmyndighedernes Side overfor de Farer, som Trustdannelser og andre Sammenslutninger med lignende Formaal kunde medføre.